

BEOGRAD **NA PEDALE**

Ulice za bicikliste / Bajsologija / Beograd Velograd / BETA
Beociklizacija / Heinrich Böll Stiftung / iBikeBelgrade / Ministarstvo prostora

Udruženje građana
"Ulice za bicikliste"
www.uzb.rs

Beociklizacija
www.bck.rs

Bajsologija
www.bajsologija.rs

Novinska agencija Beta
www.beta.co.rs

IbikeBelgrade
www.ibikebelgrade.com

Beograd Velograd
www.beogradvelograd.com

Fondacija Hajnrih Bel
predstavništvo u Beogradu
www.rs.boell.org

Ministarstvo Prostora

Urednik: Zoran Bukvić

Dizajn: Marko Spasojević

Grupa autora:
Danilo Ćurčić
Damjan Rehm Bogunović
Miloš Lazić
Slobodan Marković
Zoran Bukvić
Smiljana Popov

Autori fotografija:
Bogdan Spasojević
Sandra Pejić
Jadranka Ilić

2014. god.

Publikacija je štampana u saradnji sa Fondacijom Hajnrih Bel
regionalnom kancelarijom za Jugoistočnu Evropu

1.

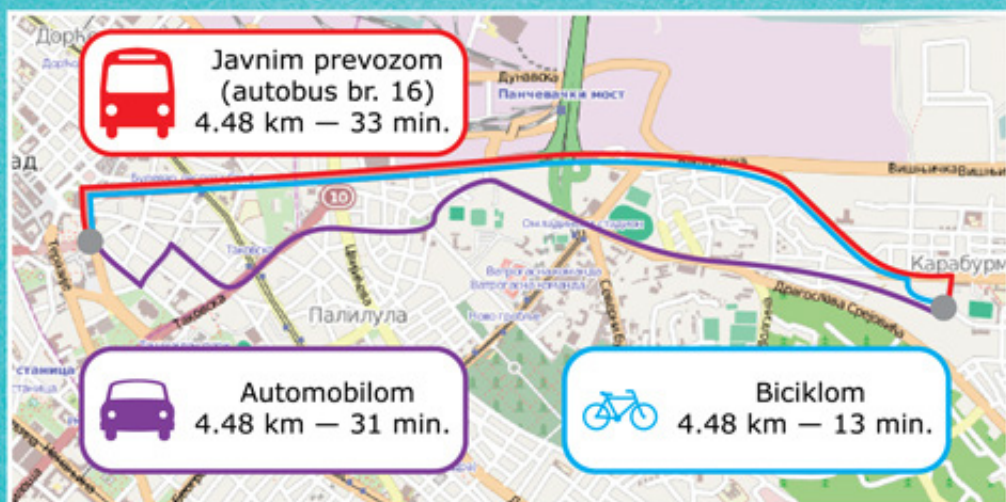
VOŽNJA BIKIKLA PO BEOGRADU KAKO KRENUTI

U mnogim gradovima širom sveta, na razdaljinama do 5 km bicikl je najbrže prevozno sredstvo. Isto je i u Beogradu. Ako ne verujete, probajte da napravite mali eksperiment: uzmite u obzir vreme od izlaska iz kuće do stizanja na kranju destinaciju i videćete da smo u pravu.

Ako tome dodamo činjenicu da više od polovine svih vožnji automobilom u gradskim uslovima pokrivaju razdaljine ispod 5 km, bicikl se nameće kao logična zamena.

Pri tom, ne gurate se u gradskom prevozu, sami birate kuda ćete ići i ne trošite vreme tražeći parking. A plus je i besplatno! Na kraju dana ćete se sigurno osećati bolje i bićete raspoloženi!

Zašto bicikl ? Najbrže je !

Zdravo, a jeftino

Istraživanja su pokazala da vožnja bicikla smanjuje rizik od kardiovaskularnih bolesti, jer usporava puls, te i srce radi zdravije. Verovali ili ne, samo desetak minuta svakodnevnog bicikliranja poboljšava kondiciju, mišićni tonus, cirkulaciju i zdravlje zglobova, dok pola sata dnevno ne samo da ojačava srce i pokreće metabolizam, već i mišiće na leđima i kičmu, tvrde stručnjaci. Ne manje značajan benefit bicikliranja jeste da ono povećava i lučenje hormona sreće, smanjuje stres i sklonost ka depresiji, kao i probleme sa spavanjem i migrenom. Na posao, fakultet, pijacu ili gde ste se već biciklom uputili - stižete provereno veseliji!

Redovno pedalanje takođe je i idealan način da skinete višak kilograma. Otuda i ne čudi što je bicikl poznat kao "pokretna teretana", a upućeni tvrde da je odlična zamena i za trčanje! Statistike pokazuju da zemlje sa najvećim brojem korisnika bicikala imaju najniži procenat gojaznih osoba, a prosečna telesna težina im je, verovali ili ne, kao da su deset godina mlađi.

Troši novac i goji !

Troši masne naslage
i štedi novac !

Jedan

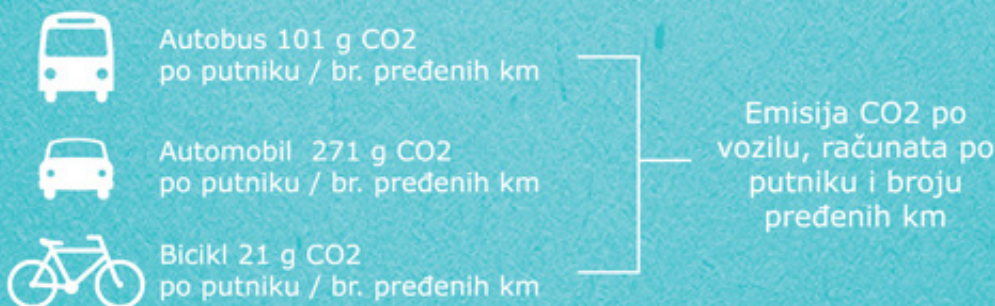
sat vožnje umerenim tempom troši 480 kalorija. Imajući to u vidu, bez grizne savesti možete pojesti jednu pljeskavicu ili duplu porciju vašeg omiljenog kolača, tiramisua ili čokoladnog musa!

Ukoliko vam do posla i nazad treba npr. sat vremena, uštedete najmanje 150 dinara svakog dana (bilo da idete javnim prevozom ili automobilom). Tu dodajte i uštedu kako novca tako i vremena za jedan termin fitnesa ili aerobika na koji nećete morati da idete, jer ste tog dana na posao, pijacu ili u poštu otišli biciklom.

Ne zagađuje okolinu

Po stepenu zagađenja ugljendioksidom Srbija je na neslavnom petom mestu u Evropi. Jedan od najvećih zagađivača ovim i drugim štetnim izduvnim gasova su motorna vozila, zbog kojih u mnogome trpi i kvalitet našeg života.

Primera radi: biciklista koji svakog dana putuje na posao 8 km, četiri dana u nedelji, izbegava 3220 km vožnje kolima godišnje, štedi 380 litara benzina i proizvodi 750 kg ugljen-dioksida manje!

Ne stvara buku

Bicikl ne stvara buku, koja se posle zagađenog vazduha smatra najvećim uzročnikom različitih oboljenja, kada je reč o uticaju životne sredine na zdravlje. Svetska zdravstvena organizacija upozorava da buka utiče na poremećaj sna, razdražljivost, gubitak sluha, poremećaj pažnje kod dece i uzrok je kardiovaskularnih bolesti!

Dakle, vožnjom bicikla pokazujemo i odgovornost prema okolini, kako sadašnjim tako i budućim generacijama, jer u odnosu na dominantnu automobilsku kulturu, bicikl ne zagađuje životnu sredinu i ne stvara buku.

Lepše je u društvu

U Danskoj su počele da "niču" tzv. „konverzacijske“ biciklističke staze, kako bi biciklisti imali dovoljno mesta da voze zajedno i pričaju. U društvu je svakako lepše voziti. Pozovite kolege da vam se pridruže, a možda na stazi i upoznate nekog interesantnog.

2.

GDE NABAVITI BIKIKL NA ŠTA OBRATITI PAŽNJU

Ako već imate bicikl koji čami zaključan u podrumu, sve što je potrebno je da ga podmažete, dopumpate gume i pravac na ulicu. Podesite visinu sedišta tako da vam noga bude skoro ispružena u krajnjem donjem položaju pedale. Tako je udobnije, trošite manje energije prilikom vožnje, a pri tom i čuvate zglobove.

Ukoliko ga nemate, bicikl možete kupiti u nekoj od biciklističkih prodavnica kojih ima sve više. Takođe možete pronaći i polovan preko internet portala koji se bave biciklizmom. Ima ih raznih: muških, ženskih, hipsterskih (tzv. fiksi) gradskih (city), trkačkih ili planinskih (mountain bike)... Imajte na umu da što više brzina imaju to ih je lakše voziti uzbrdo! A što su lepši, to ste više šik!

Kupovina bicikla je kao kupovina cipela. Postoji razlika u tome da li ste na biciklu sat vremena, ili ste samo seli da ga probate. Gledajte da vam veličina rama odgovara, a i da vam je sedište udobno. Bolje je da o tome mislite na vreme, nego da posle kukate što imate lep, ali neudoban bicikl. Tražite da vas prodavci posavetuju po pitanju vrste i veličine bicikla, srazmerno vašoj visini. Imajte u vidu da ćete s vremena na vreme hteti da odete i na pijacu ili izlet, pa je poželjno da bicikl ima prtljažnik ili korpu.

Od svih ovde već pomenutih vrsta, mi vam preporučujemo gradski, odnosno tzv. "city" bicikl.

Održavanje bicikala, odeća, oprema i alat

Oprema koju bi bicikl trebalo da ima prilikom kupovine:

Bicikl bi trebalo da ima dve kočnice, prednju i zadnju.

Pored obaveznog prednjeg belog i zadnjeg crvenog svetla, trebalo bi da imate i zvonce, koje je vrlo korisno kod upozoravanja pešaka i drugih biciklista da vam se nalaze na putu.

Prilikom prestrojavanja i vožnje, nekome će biti lakše da koristi retrovizor.

Prtljažnik će vam biti koristan za prenos tereta ili odlazak na pijacu npr., i na njega se mogu kačiti tzv. bisage, odnosno torbe koje se montiraju sa leve i desne strane prtljažnika. One su korisna investicija, jer vrlo brzo ćete ustanoviti da je vožnja mnogo prijatnija kad vam se ranac ne lepi za leđa. A u njih i staje više, poput prostirke za izlet, namirnica, vode, knjige i još koješta.

Bicikl treba da ima i zaštitu/masku za lanac, da se ne biste isprljali, kao i nožicu/stopicu, jer često nećete imati gde da ga naslonite kad stajete.

Ukoliko vozite po kiši ili posle nje, potrebni su vam blatobrani kako se ne biste isprskali (ne želite da imate tačkice blata i prljavštine po leđima, zar ne?)

Tu je naravno i ručna pumpa koja se montira na ram bicikla.

Ukoliko imate drumaški bicikl, trebaće vam i tzv. "presto" adapter da biste mogli da napumpate gumu. Većina ručnih pumpi se pravi sa oba adaptera za ventile, ali na benzinskoj pumpi nećete moći da dopumpate gumu bez ove male i jeftine stvarčice.

1. Ručna kočnica
2. Prednje svetlo
3. Zadnje svetlo
4. Zvonce
5. Prtljažnik
6. Maska za lanac
7. Nožica
8. Blatobrani

Bisage

"Presto" adapter

Ručne pumpe

Alat

Od alata, trebalo bi da imate džepni set inbus ključeva sa šrafciigerom, ukoliko treba da dotegnete razlabavljeni šraf ili kočnicu.

Imajte na umu da će vam se nekad probušiti guma (i to se dešava). Pošto ste izašli da vozite bicikl, a ne da ga gurate, potreban vam je alat za skidanje spoljašnje gume, kako biste mogli da zamenite ili zakrpite unutrašnju. Za njeno krpljenje potrebne su vam flekice i lepak, a lakše je ukoliko sa sobom imate rezervnu unutrašnju gumu, te je i jednostavno zamenite. Sve to staje u priručnu torbicu koju možete montirati ispod sedišta ili na ram bicikla. Ukoliko se nađete u toj situaciji, a nemate ručnu pumpu, pokušajte da pronađete kompresor na nekoj od benzinskih pumpi.

Niste nikad menjali gumu? Pogledajte video uputstva na internetu, ima ih na desetine i vrlo su korisna. A naravno, uvek možete zamoliti nekog iskusnijeg da vam pokaže kako da to uradite.

montirači za gumu

univerzalni ključ

flekice

A
ako vam se ne dopada ideja da zamastite ruke i ukoliko ne volite da majstorišete, tu su uvek biciklistički servisi.

Održavanje

Vaše dvotočkaše s vremena na vreme morate da pregledate. Pogotovo ako pravite duže sezonske pauze, poželjno je da proverite kočnice i pritisak u gumama. Ukoliko su gume nedopumpane (na njima piše koliki pritisak treba da bude), vožnja je teža i napornija. Ako nemate svoju ručnu pumpu, dopumpavanje i proveravanje pritiska dostupno je na većini benzinskih pumpi i biciklističkih servisa, i to besplatno.

ŠTA RADITI

1. Neispravne kočnice mogu izazvati pad ili nesreću i pokvariti vam uživanje. Testirajte ih pre vožnje na ravnoj površini tako što ćete lagano krenuti, pa zakočiti.

2. Ukoliko je lanac suv i škripi, potrebno ga je podmazati: najbolje teflonskim sprejom ili odgovarajućim uljem koje možete kupiti u biciklističkim servisima ili prodavnicama. Nakon podmazivanja, višak nanetog ulja/spreja obrišite da ne bi skupljao prašinu. Podmazivanje obrtnih delova, kao što su prednje i zadnje osovine i pogon prepustite profesionalcu.

3. Ukoliko vozite bicikl u zimskom periodu, očistite ga od snega i soli posle vožnje, jer od zaostalog snega vaš dvotočkaš može da zarđa.

ŠTA NE RADITI

1. Ukoliko vozite po vlažnoj podlozi izbegavajte kvašenje osovine, jer se u njih lako uvuče voda.

2. Prilikom pranja bicikla, za zaprljane obrtne delove (lanac, osovine, pogon, menjač) nemojte da koristite mlaz vode pod pritiskom, već ih poprskajte odgovarajućim sredstvom za pranje, istrljajte četkom ili krpom i obrišite.

3. WD40 (ili drugi odvijač sprej) koristite da biste podmazali sve po kući? Nemojte podmazivati lanac sa njim, za to služi teflonski sprej koji smo već pominjali.

4. Ne držite bicikl na suncu. Jako sunce šteti plastičnim delovima, gumama i smanjuje im trajnost.

5. Ukoliko vam je šraf na biciklu "zapekao", iskoristite neki od sprejeva "odvijača". Ne pokušavajte da ga odvrnete na silu, jer ćete potrošiti i energiju i vreme, a možda i oštetiti šraf.

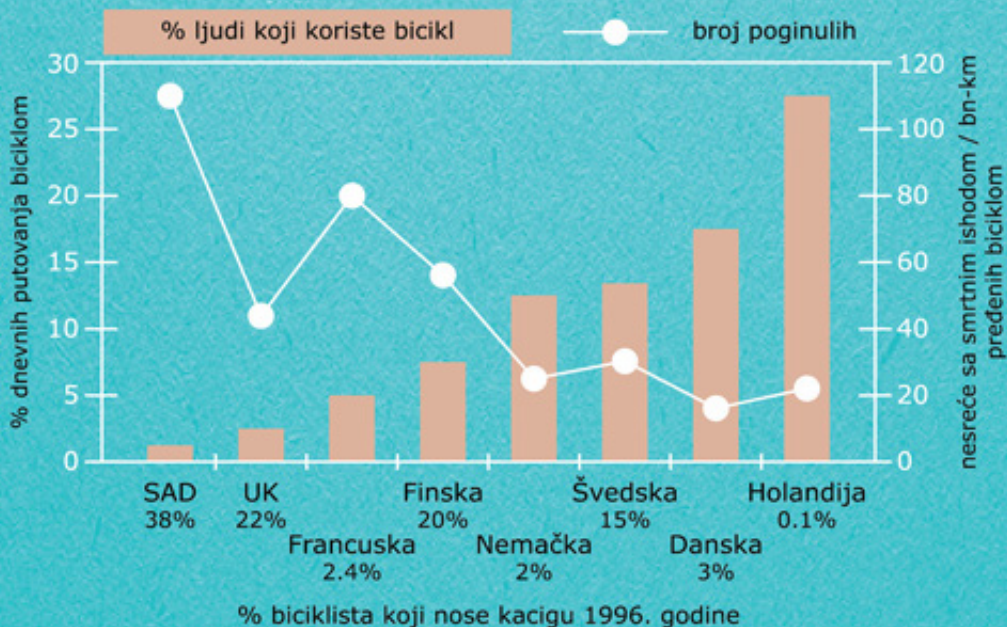
Kako se obući

Za svakodnevnu vožnju bicikla nije potrebna posebna odeća, te se možete oblačiti kao i uvek. Ipak, postoji par specifičnosti koje ćemo napomenuti.

Biciklistička kaciga

Kaciga je dizajnirana da štiti glavu prilikom pada sa bicikla. Ipak, vožnja bicikla u Beogradu nije ekstremni sport, te ne želimo da kažemo da je nošenje kacige neophodno, niti da propagiramo da je obavezno da je nosite. Za bezbednost biciklista je pre svega bitna njihova brojnost i kvalitetna, bezbedna i od saobraćaja odvojena biciklistička infrastruktura, kao i usporeniji saobraćaj.

Poznat je slučaj Australije koja je devedesetih godina uvela obavezu nošenja biciklističke kacige. To je dovelo do smanjenja broja biciklista, ali ne i do smanjenja broja povreda glave! Negativan efekat obaveznog nošenja kacige jeste to što se time svakodnevno bicikliranje predstavlja kao izuzetno opasna aktivnost i ekstremni sport, što plaši i odvraća nove, potencijalne bicikliste. A statistike pokazuju da je bezbednost veća što je nas više na ulicama. Dijagram Evropske biciklističke federacije to i dokazuje:

Reflektujuće trake

Preporučujemo reflektujuće trake koje se učvršćuju oko članaka. Osim što pripijaju odeću uz nogu, da se ne bi prljala lancem, reflektujuće trake su korisne jer ste sa njima uočljiviji u saobraćaju (prilikom okretanja pedala trake se pokreću). Pri tom su jeftine i atraktivno izgledaju.

Kabanica

Savetujemo da kupite jeftinu kabanicu, i to onu poput pelerine, koja pokriva i noge, a po mogućstvu i volan, jer tako ostajete potpuno suvi. Ne bi trebalo da bude teška i debela, već da može lako da se spakuje u torbu ili ranac. Za svakodnevne kraće vožnje to će vam biti dovoljna zaštita da ne pokisnete.

VOŽNJA BICIKLA PO BEOGRADU

Kuda i kako voziti

Bicikl možete voziti svuda. Na fakultet, posao, pijacu, prodavnicu... Ipak prvo pročitajte par saveta o tome kako voziti!

Mislite da je vožnja bicikla u Beogradu nebezbedna? Naprotiv. Oni koji svakodnevno bicikliraju reći će vam da ako postoji ispravna komunikacija sa ostalim učesnicima u saobraćaju i ako gledate gde i kako vozite, pedaliranje beogradskim ulicama za vas će uskoro postati „mačji kašalj“. Evo kako:

Ukoliko ste tek počeli da vozite bicikl beogradskim ulicama, za početak preporučujemo da vašu rutu planirate biciklističkim stazama, zatim kroz mirnije ulice, „zone 30“, i zone usporenog saobraćaja. Ovako ćete se postepeno navikavati na saobraćaj, pa vam ni ulice i prometni bulevari neće predstavljati problem.

Mobilni telefon na biciklu ne dolazi u obzir, osim u slučaju da imate slušalicu za njega, i to samo u jednom uhu! Ukoliko slušate muziku, imajte u vidu da po zakonu ne smete da upotrebljavate slušalice za audio uređaje na oba uha.

Tokom vožnje obe ruke treba da vam budu na volanu.

Biciklistički žmigavci

Kako biste ostalim učesnicima u saobraćaju dali do znanja da skrećete, nakon što ste preko levog ramena ili u retrovizoru pogledali da li možete bezbedno da se prestrojite, dajte znak ispruženom rukom (desnom ili levom) na koju stranu želite da skrenete ili gde se prestrojivate. Kada koristite retrovizor, pogledajte povremeno unazad preko ramena, da bi vozač automobila video da ste svesni njegovog prisustva.

Takođe nije dozvoljeno pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti predmete koji ometaju upravljanje, voditi životinje na povocu kraj vas ili vući druga vozila, osim priključnog vozila za bicikl. U priključnom vozilu ne smeju se prevoziti putnici, osim na biciklističkim stazama.

Ukoliko ste tek počeli da vozite bicikl beogradskim ulicama, treba da znate da je vaše pravo da se vozite 1 metar od desne ivice kolovoza, ukoliko ne postoji biciklistička staza ili traka. Korisno je da obratite pažnju na prepreke (kanalizacione otvore i rešetke u koje vam može upasti točak, udarne rupe i nanose prljavštine zbog kojih možete proklizati). Ukoliko obilazite ove prepreke, nakon što pogledate preko levog ramena - dajte znak rukom kao da se prestrojivate, vozači će vas u većini slučajeva propustiti.

Pazite se tramvajskih šina, pogotovu ukoliko imate uske "drumske" gume, koje lako mogu da upadnu u šine. Ovako možete proklizati i ozbiljno se povrediti, te u ovim situacijama više opreza nije na odmet!

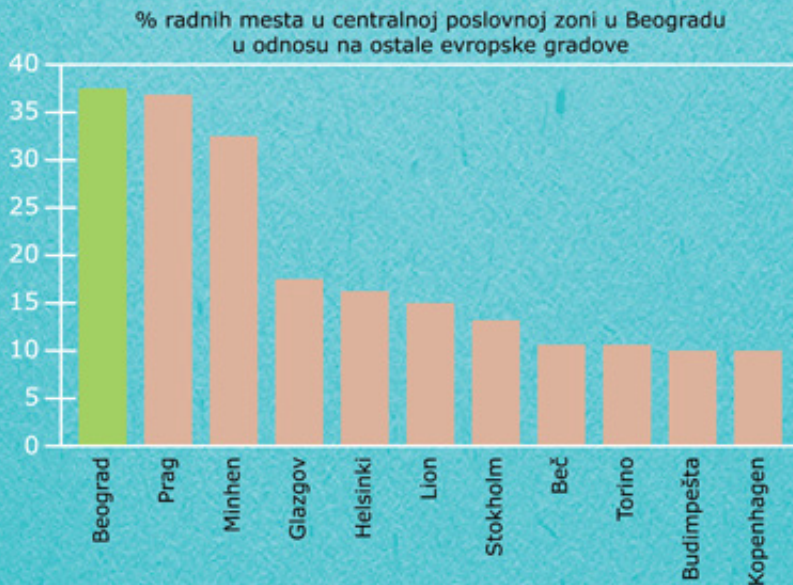
Biciklistička staza je put namenjen isključivo za kretanje bicikala - pešacima, motorima i automobilima na njoj nije mesto. Na kulturna način im skrenite pažnju na to.

Ukoliko vozite dvosmernom biciklističkom stazom, koristite desnu stranu. Kad obeležena staza postoji, obavezni ste da vozite isključivo njom. U slučaju nemogućnosti korišćenja dela staze zbog nepropisnog parkiranja ili loše održavane infrastrukture biciklisti kao alternativu koriste kolovoz ili trotoar uz povećanu opreznost.

Ukoliko trotoar delite sa pešacima ili osobama sa invaliditetom, nemojte juriti, budite tolerantni i krećite se brzinom pešaka, koristite zvonce i zahvalite se kad vas propuste!

Ukoliko vozite u grupi kolovozom, obavezni ste da vozite jedan iza drugog.

Beograd zvanično ima nešto malo manje od 60 km biciklističkih staza. U poređenju sa gradovima u regionu, u Beogradu je većina radnih mesta skoncentrisana u centru starog dela grada, ali ovaj deo grada nema ni jedan jedini metar biciklističkih staza i traka! Ovo je i predlog gradskim vlastima gde bi trebalo da ih prave, ukoliko žele da stimulišu ljude da idu biciklom na posao. Ispod je tabela koja pokazuje procenat radnih mesta u centralnoj gradskoj zoni.

Beograd je brdovit?

I San Francisco je, ali to ne sprečava na hiljade biciklista da svakodnevno voze bicikl po ovom brdovitom gradu. Bicikli se danas uglavnom prave sa brzinama, ima ih sa različitim stepenima prenosa i obimom točka. Što je više brzina, to je lakše voziti uzbrdo, ova aktivnost vam neće uzeti više energije od malo aktivnije šetnje. Ne menjajte brzine na vašem biciklu kada se krećete uzbrdo, već to uradite pre uzbrdice. U suprotnom to je štetno za lanac, zupčanike i menjače, a može se desiti i da vam spadne lanac.

Ako vozite noću, morate imati prednje belo i zadnje crveno svetlo. Svetla za bajs su vrlo jeftina, nije bitno da li je konstantno ili trepćuće, ali gledajte da bude kvalitetno i što jače, bitno je da budete uočljivi!

I na kraju, ukoliko ste bili u provodu, neodgovorno je da se pod dejstvom alkohola vozite biciklom kući, a i zabranjeno je zakonom.

Zona 30 i zona usporenog saobraćaja

U Beogradu postoje ovakve zone i bilo da ste pešak, vozač ili biciklista, poštujujte ostale učesnike u saobraćaju i vodite računa o najmlađima.

Tražite od lokalnih vlasti da uvedu zonu „30“ ili zonu usporenog saobraćaja u vaše naselje.

Zona 30

Zona „30“ je deo puta, ulice ili naselja u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30 km/h.

Zona usporenog saobraćaja

Zona usporenog saobraćaja je deo puta, ulice ili deo naselja u kome kolovoz koriste i pešaci i vozila. Vozač je obavezan da se u zoni usporenog saobraćaja kreće tako da ne ometa kretanje pešaka i biciklista, brzinom kretanja pešaka, a najviše 10 km/h.

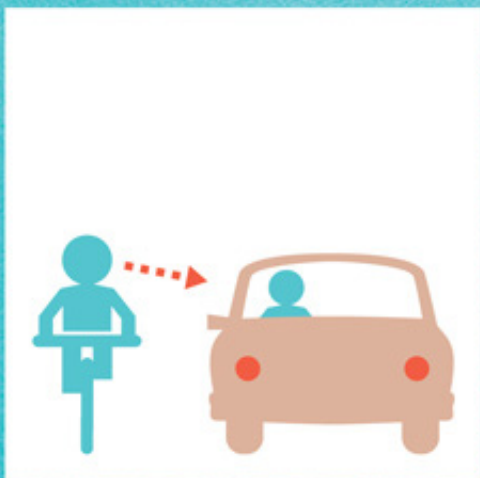
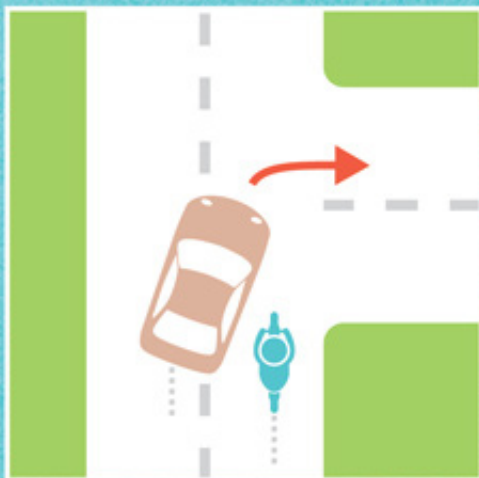

Bezbednost u saobraćaju

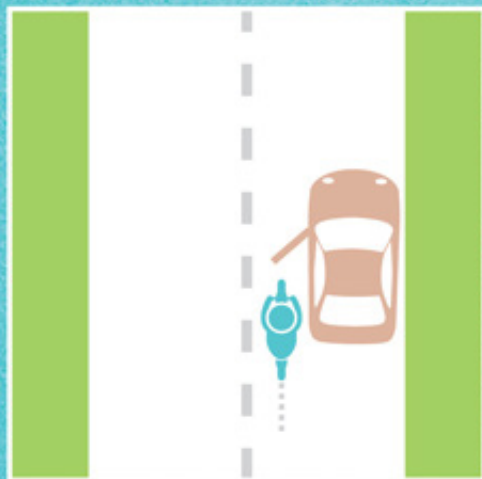
„Desna kuka“

Prilikom prolaska kroz raskrsnicu, obratite pažnju da li vozilo koje vas pretiče skreće u desno, jer se vrlo često dešava da vozači misle da imaju dovoljno vremena da skrenu ispred vas što se može završiti tako što ćete udariti direktno u vozilo.

Na ovo obratite pažnju i prilikom prolaska kroz semafor, a u trenutku kada vozila kreću na zeleno svetlo. Nemojte ih preticati sa desne strane da ne bi došlo do slične situacije.

Kada prolazite kroz raskrsnicu, obavezno napravite kontakt očima sa vozačem motornog vozila da biste ustanovili da li je svestan vašeg prisustva, pogotovo ako vam se pravci kretanja ukrštaju.

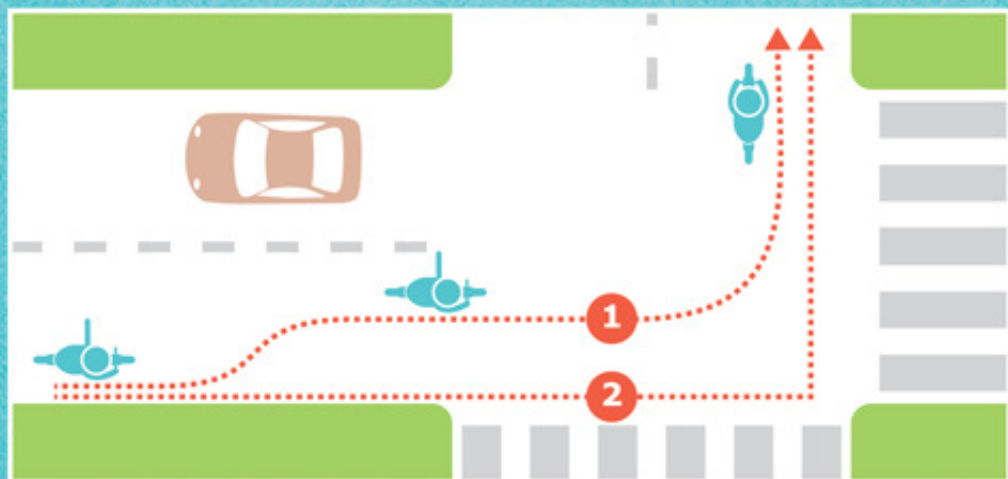
Zona vrata

Obratite pažnju kada prolazite pored parkiranih vozila, jer se neretko dešava da osoba koja izlazi otvori vrata ka kolovozu ne očekujući da ste tamo. Pri velikim brzinama možete se ozbiljno povrediti!

Zauzimanje sredine trake

Ukoliko procenite da motorno vozilo ne može da vas pretekne sa pristojnim razmakom, jer je ulica preuska, bolje je zauzeti sredinu trake. U ovako uskim ulicama vozila se obično ni ne kreću brže od 30 km-h, tako da ih nećete puno usporavati, a ni biti u opasnosti da vas neko udari vratima kada izlazi iz parkiranog vozila.

Skretanje levo

Levo možete skrenuti na dva načina:

1. Da se prestrojite u sredinu trake, gledajući preko ramena i dajući na vreme znak rukom i onda iz tog položaja skrenete ka desnoj strani ulice u koju skrećete, naravno tek kada ste se uverili u to da je ova radnja bezbedna.
2. Ako se ne osećate dovoljno spremnim za prethodnu varijantu, možete da skrenete levo na tzv. kopenhagenski način, tako što ćete skrenuti pod pravim uglom, kao na grafici iznad, poput pešaka.

4.

KRENULI SMO PA MORAMO I DA STANEMO

Kada parkirate bicikl, uradite to tako da ne ometate kretanje pešaka i drugih učesnika u saobraćaju.

Takođe, ne ostavljajte vaš bicikl u zgradi, u ulazu ili na spratu, vezan za gelender, jer se najveći procenat krađa dešava upravo u zgradama!

S obzirom da u Beogradu i dalje ne postoji dovoljan broj biciklističkih parkinga, pretpostavka je da vezujete vaše bicikle za saobraćajne znakove, bandere ili ograde. U tom slučaju bolje je vezati bicikl na vidljivom i prometnom mestu, po mogućstvu sa video nadzorom.

Trenutno u Beogradu postoji 59 lokacija sa takozvanim česalj parkinzima, za koje bicikl mozete privezati samo za prednji točak. Sa nestrpljenjem iščekujemo da grad počne da gradi i tzv. "U profil" parkinge koji nedostaju ispred prodavnica, škola, pozorišta i ostalih javnih ustanova.

Nikad ne ostavljajte vaš bicikl nezaključan ako ga nemate na oku. Iznenadili biste se, ali mnogi ljudi to rade, i često ostaju bez svojih dvotočkaša. Po nekom nepisanom pravilu, na bravu ili sajlu bi trebalo da potrošite 10% vrednosti vašeg bicikla.

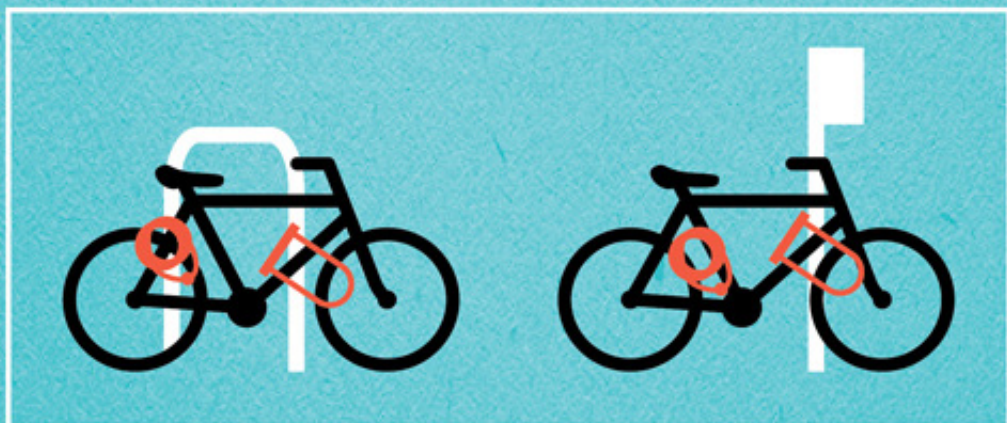
"U Lock"

sajla sa bravom

Najbolji način vezivanja je da vežete ram i zadnji točak zajedno, a ako je moguće i prednji točak. Nikada ne vezujte samo prednji točak, jer se on skida jednostavnim potezom osigurača!

“U profil” parking i pravilno vezivanje bicikla

Za svaki slučaj fotografišite vaš bicikl, i zapišite serijski broj rama. To će svakako olakšati pronalaženje i dokazivanje vlasništva. Niste ili ne biste prijavili krađu vašeg ljubimca jer mislite da nista necete postići time? Možda je stvarno tako, ali će javnost imati jasniju statistiku o tome koliko se bicikala ukrade, a biciklisti će imati jači argument da traže da se taj problem nekako reši ukoliko krađe budemo češće prijavljivali.

Serijski broj

NAJMLAĐI NA BIKIKLU

Dete mlađe od 12 godina ne sme da upravlja biciklom na javnim putevima.

Izuzetno u pešačkoj zoni, zoni usporenog saobraćaja, zoni "30", zoni škole i nekategorisanom putu, biciklom može upravljati i dete sa navršenih devet godina.

Izuzetno u pešačkoj zoni i zoni usporenog saobraćaja, biciklom može da upravlja i dete mlađe od devet godina ako je pod nadzorom lica starijeg od 16 godina.

Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti dete do osam godina starosti, ako je na biciklu ugrađeno posebno sedište, prilagođeno veličini deteta i čvrsto spojeno sa biciklom.

Prilikom odabira sedišta, obratite pažnju na kvalitet i dizajn, jer povrede najčešće nastaju kada se detetu noga uglavi između žbica na točkovima. Sedište mora biti dizajnirano tako da do ovoga ne sme da dođe.

U Zakonu o bezbednosti saobraćaja ne postoji obaveza nošenja kacige za maloletne osobe. U većini zemalja Evropske unije kacige su obavezne do 15 godina starosti.

Ukoliko kao biciklista imate sugestiju ili problem, kao na primer radno vreme lifta za bicikliste ili nelegalnog parkiranja na biciklističkoj stazi, navešćemo nadležne institucije čija je obaveza da se vašim problemom bave.

Iako vam nekad prijavljivanje može izgledati besmisleno, ukoliko se budemo pasivno odnosili prema okruženju, stvorićemo uverenje da je sve u redu i da nema potrebe da se iko bavi našim problemima. Prijavom problema pomažete svima koji će se sa istim preprekama susresti posle vas.

Problemi koji se tiču biciklističkih staza (rupe, rastinje, visoki ivičnjaci, nedostatak horizontalne i vertikalne signalizacije, radno vreme lifta za bicikliste na Brankovom mostu, uzurpiranje biciklističke staze, predlozi I sugestije za novu biciklističku infrastrukturu i poboljšanje postojeće, zonu 30 ili zonu usporenog saobraćaja

Gradski sekretarijat za saobraćaj
Direkcija za puteve
27. marta 43-45
www.bgsaobracaj.rs

Ukoliko se institucije brane nejasnim nadležnostima, što se često dešava, predlažemo da se obratite Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije

Ministarstvo gradjevinarstva,
saobraćaja i infrastrukture
Republike Srbije
Nemanjina, 22-26
www.mgsi.gov.rs/cir

Ukoliko je vozilo nepropisno parkirano (na biciklističkoj stazi, trotoaru ili ulici)

Parking servis: 011-30-35-405
Beo-kom servis: 0800-110-011
011-309-0007 (za pozive sa mobilnog)

Ukoliko institucije ne odgovore na vaš upit formulisan kao zahtev za informaciju od javnog značaja, možete se obratiti Povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti
Bulevar Kralja Aleksandra 15
office@poverenik.rs
Telefon: +381 11 3408 900

ULICE ZA BICIKLISTE

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
SOUTHEASTERN EUROPE